# Bipolar Depresyon Derecelendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bipolar Depresyon Derecelendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17972

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Özet

**Bipolar Depresyon Derecelendirme Ölçe?i (BDDÖ)**, bipolar bozukluk tan?s? alm?? hastalarda mevcut depresif semptomlar?n ?iddetini objektif olarak ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir klinik araçt?r. Ölçek, orijinal Bipolar Depression Rating Scale (BDRS) temel al?narak olu?turulmu? ve Türk popülasyonunda geçerlik ile güvenirlik çal??malar? 2014 y?l?nda Sedat Batmaz ve arkada?lar? taraf?ndan yay?mlanm??t?r. BDDÖ, özellikle bipolar bozuklu?un kendine özgü depresif fenotipini, manik semptomlar?n etkile?imini en aza indirerek de?erlendirme yetene?i sayesinde klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda önemli bir rol oynamaktad?r. Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, psikometrik aç?dan sa?lam bulunmu? ve klinisyenler için güvenilir bir de?erlendirme arac? olarak kabul görmü?tür.

## Anahtar Kelimeler

Bipolar bozukluk, depresyon, derecelendirme ölçe?i, psikometri, geçerlik, güvenirlik, Batmaz, BDRS, duygudurum bozukluklar?.

## Yazarlar

Sedat Batmaz, K. Ozdel, S. Kocbiyik, H. Karadag (Türkçe Uyarlama Yazarlar?).

## Amaç

Ölçe?in temel amac?, bipolar bozukluk tip I ve tip II tan?s? olan bireylerde mevcut depresif dönemin ?iddetini ve klinik seyrindeki de?i?imleri standardize edilmi? bir yöntemle de?erlendirmektir. BDDÖ, depresif durumun nicel bir ölçümünü sa?layarak, farmakolojik ve psikososyal tedaviye verilen yan?t?n izlenmesinde ve klinik ara?t?rmalar?n yürütülmesinde standart bir ölçüt olarak kullan?lmaktad?r.

BDDÖ, di?er genel depresyon ölçeklerinden farkl? olarak, bipolar depresyonun özgün yap?s?n? hedef al?r. Bu sayede, kar???k özelliklerin veya manik kal?nt?lar?n depresyon skorunu yan?lt?c? ?ekilde etkilemesini önlemeye çal???r, böylece tedavi etkinli?inin daha hassas bir ?ekilde belirlenmesine olanak tan?r.

## Ölçülen Yap?

BDDÖ'nün ölçtü?ü temel psikolojik yap?, bipolar bozukluk ba?lam?nda ortaya ç?kan majör depresif belirti kümesinin ?iddetidir. Bu yap?, depresyonun çekirdek bile?enlerini (duygusal durum, bili?sel i?lev bozukluklar?, fiziksel semptomlar) ve depresyon ile ili?kili intihar e?ilimini kapsar. Ölçek, hastan?n son bir hafta içindeki semptom profilini de?erlendirerek, durumun anl?k ?iddetini yans?t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, semptomlar?n sadece varl???n? de?il, ayn? zamanda bunlar?n ?iddetini de derecelendirir. Klinik gözlemci taraf?ndan uygulanan bu derecelendirme, hastan?n kendilik bildirimine ek olarak objektif klinik izlenimleri de içerir, bu da ölçülen yap?n?n güvenilirli?ini art?r?r.

## Geçerlik

Türkçe uyarlama çal??mas?nda (Batmaz vd., 2014), ölçe?in yap? geçerli?i ve e?zamanl? geçerli?i ba?ar?yla incelenmi?tir. Yap? geçerli?i için kullan?lan faktör analizi yöntemleri, orijinal ölçe?in tek faktörlü yap?s?n?n Türk örnekleminde de büyük ölçüde korundu?unu göstermi?tir. Bu bulgu, ölçe?in Türkçe kültüründe de bipolar depresyonun alt?nda yatan teorik yap?y? ölçme kapasitesine sahip oldu?unu do?rulamaktad?r.

E?zamanl? geçerlik analizlerinde, BDDÖ toplam skorlar?, klinik olarak kabul görmü? di?er depresyon ölçeklerinin (örne?in, Hamilton Depresyon Derecelendirme Ölçe?i) skorlar? ile yüksek ve anlaml? korelasyonlar göstermi?tir. Bu yüksek korelasyonlar, BDDÖ'nün klinik olarak anlaml? ve geçerli bir depresyon ?iddeti ölçümü sa?lad???n? kan?tlamaktad?r.

## Güvenirlik

Batmaz ve arkada?lar? taraf?ndan gerçekle?tirilen psikometrik de?erlendirmede, BDDÖ'nün iç tutarl?l?k güvenilirli?i güçlü bulunmu?tur. Cronbach Alfa katsay?s?n?n yüksek de?erlerde (genellikle 0.85 ila 0.90 aral???nda) olmas?, ölçek maddelerinin ayn? psikolojik yap?y? ölçme konusunda yüksek düzeyde tutarl?l?k gösterdi?ini i?aret etmektedir.

Ölçe?in zamana kar?? tutarl?l???n? de?erlendiren test-tekrar test güvenilirli?i de incelenmi?tir. K?sa aral?klarla yap?lan uygulamalarda, stabil klinik durumda olan hastalarda skorlar?n yüksek düzeyde korelasyon gösterdi?i tespit edilmi?tir. Bu bulgular, BDDÖ'nün istikrarl? ve güvenilir ölçümler sundu?unu, dolay?s?yla klinik izlemde rahatl?kla kullan?labilece?ini göstermektedir.

## Faktör Analizi

Türkçe BDDÖ'nün psikometrik incelemesi s?ras?nda, do?rulay?c? ve ke?fedici faktör analizi (DFA ve KFA) teknikleri kullan?lm??t?r. Analizler, ölçe?in temel olarak tek faktörlü bir yap?ya sahip oldu?unu desteklemi?tir; bu, ölçekteki tüm maddelerin genel bir depresyon ?iddeti faktörüne yüklendi?i anlam?na gelir. Bu tek faktörlü yap?, bipolar depresyonun bütünsel bir ?iddet ölçümü olarak ele al?nmas?n? desteklemektedir.

Baz? detayl? analizlerde, uyku ve anksiyete gibi somatik ve duygusal bile?enlerin ayr??ma e?ilimi gösterdi?i gözlemlense de, klinik uygulamada ve ara?t?rmalarda genel olarak toplam skorun kullan?lmas?, ölçe?in en güçlü psikometrik özelli?ini yans?tmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Ölçek Bilgileri

**Test Türü:** Klinik Derecelendirme Ölçe?i (Uyarlama)

**Format:** Klinisyen Taraf?ndan Uygulanan Görü?meye Dayal? Derecelendirme

**Mevcut Diller:** ?ngilizce (Orijinal), Türkçe (Uyarlama).

**Popülasyon Grubu:** Psikiyatrik Hastalar

**Ya? Grubu:** Yeti?kinler (Genellikle 18 ya? ve üzeri)

**Popülasyon Detaylar?:** Bipolar Bozukluk Tip I veya Tip II tan?s? alm??, majör depresif dönemde olan bireyler. Ölçek, ayakta tedavi gören veya yatan hastalarda kullan?labilir.

**Test Metodolojisi:** Ölçek, hastan?n son 7 gün içindeki semptomlar?n? baz alarak klinisyen taraf?ndan uygulan?r. Her bir madde 0 (yok) ila 3 veya 4 (?iddetli) aras?nda puanlan?r. Toplam puan, depresyonun ?iddetini gösterir ve tedavi öncesi/sonras? de?i?imleri takip etmek için kullan?l?r.

## Anahtar Kelimeler

BDRS, psikiyatri, MacQueen, psikometrik özellikler, depresif semptomlar, klinik de?erlendirme, duygudurum.

## Yazarlar ve ?leti?im

**Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?:** Kaynakta belirtilmemi?tir.

**Kurumsal E-posta Adresleri:** Sorumlu Yazar Sedat Batmaz için ileti?im adresi: sedat.batmaz@gmail.com

**Yaz??ma Adresi:** Kaynakta belirtilmemi?tir.

## ?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinali (BDRS) 2005 y?l?nda geli?tirilmi?tir. Türkçe uyarlamas? ve geçerlik/güvenirlik çal??mas? ise **2014** y?l?nda yay?mlanm??t?r.

Ölçe?in akademik veya klinik amaçl? kullan?m? için izinler ve potansiyel ücretlendirme bilgileri hakk?nda en güncel bilgiye ula?mak amac?yla sorumlu yazar Sedat Batmaz ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Orijinal çal??man?n yay?mland??? akademik makaleye eri?im için DOI numaras? kullan?labilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Referanslar

Batmaz, S., Ozdel, K., Kocbiyik, S., & Karadag, H. (2014). The validity and reliability of the Turkish version of the Bipolar Depression Rating Scale. *Comprehensive Psychiatry*, *55*(6), 1448-1454. doi:10.1016/j.comppsych.2014.04.020

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? (bipolar-depression-rating-scale-toad.pdf) a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

The original PDF can be downloaded here: bipolar-depression-rating-scale-toad.pdf

## Bipolar Depresyon Derecelendirme Ölçe?i Maddeleri

**IMPORTANT:** The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, kaynak metinde listelenmemi?tir. Ancak Bipolar Depresyon Derecelendirme Ölçe?i (BDRS), tipik olarak a?a??daki semptom alanlar?n? ölçen 12 temel maddeden olu?maktad?r. Klinisyen, bu maddeleri 0-3 veya 0-4 aras?nda derecelendirir:

Depresif Duygudurum
?ntihar Dü?ünceleri ve E?ilimi
?lgi Kayb? (Anhedoni)
Enerji Kayb? ve Yorgunluk
Anksiyete (Kayg?)
?rritabilite (Sinirlilik)
Uyku Düzeni Bozukluklar? (?nsomnia/Hipersomnia)
??tah ve Kilo De?i?iklikleri
Psikomotor Retardasyon (Hareketlerde Yava?lama)
Konsantrasyon ve Dikkat Bozukluklar?
Umulsuzluk ve De?ersizlik Hissiyat?
Genel Hastal?k Görünümü

ARABPSYCHOLOGY.COM